

Nro. 26.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉHÖL.

*Költ Bétsben, Kedden Mártziusnak 30-ik napján
1802-ik esztendőben.*

B é t s.

Nagy Károlyi özvegy Gróf Károlyiné Asz-
szony Eö Exc.ja, született Báró Harrucker Jose-
pha Aszszony, Keresztes Dáma, a' folyó Mártzi-
us hónapnak 26-dikán estvéli 6 óraker, életének
63-dik eiztendejében, e' múlandó életből az örök.
kéválóra által költözék. Betegeskedése, melly
halálát okozta, tsak néhány napokig tartott. A'
rheumatika materia vette vólt magát a' fejére:
a' mellytől semmi orvosi szerek által meg nem
lehetett menteni. — A' meg hidegetett tett tegnap
estvéli 7 óraker vitetett bé, a' boldogúitnak ön-
nön hagyása szerént, méltóságához alkalmazta-
tott szomori halotti pompával, az Augustinianus

C e

Atyák templomába, a' honnét azután *Penzingbe* ki vitettetvén, ott, ma dél előtti 10 órakor temettetett el azon kriptába, a' melyben néhai édes ánya is fekszik.

Nem engedé meg e' szerént az irigy halál ezen minden tekintetben igazán nagy anyának azt az örömet, hogy ötödik kedves unokájában is gyönyörködhesseék, ki is nagy méltóságú Nagy Anyának halála után mingyár a' második nap szerentésen születettet. Ez is fiu magzat; a' iz. kereszttségben György, Károly, és Josef neveket vett. Ez már ötödik élő egészséges gyermeke és harmadik fia Károlyi József valóságos Csász. Kir. Kamarás Ur Eö Nagyságának, 's T. N. Szathar V. gye Feö Ispányának, a' kinek idejéig, mintegy másfél száz elztendöktöl fogva, tsak egy-egy fiu ágan tartatott fenn a' Károlyi nagy méltóságú Grófi Ház.

Néhai Fogaras földi Gróf *Nádasdy Ferencz* Ur Eö Excellentziája valóságos Cs. K. bellö Status Tanátsos, Tek. Komárom Vármegyének örökös, Tek. Fejér Vármegyének pedig valóságos Feö Ispánnya, életének 57-ik elztendejében, e' folyó Mártiusnak 25-ik napján hirtelen való guta ütésben meg hólt, és eleve tett rendelése szerént, a' múlt szombat dél után, itt Bétsben el is temettetett.

Nagy Britannia.

Az a' szekér, a' mellyet Kornwallisban Cramborne nevezetü ember talált fel nem rég, a' mellyet nem lovak húznak, hanem valamely makhina hajt, hegyre 4, térségen pedig 9 Anglus mértföldet halad egy óra alatt. Négy emberek tettek véle próbát, a' kik valami 6 mázsát nyomnak, és igen jó kimenetelre lett a' próbájokban.

A' Chinai nagy birodalom fő várossában ne-

vezetes harangozás löctént. Azzal a' nagy harangal harangoztak, a' melynek az ütőjit 100 ember mozgatja, és a' mellyel ott csak az olyan örvendetes czeremoniák alkalmatosságával szoktak harangozni, a' milyenekért nálunk *Te Deum laudamus* énekelnek, ágyuznak, 's több e' féle. A' Tatárok hé üöttek volt a' Chinai határokra, és ezeket a' Császári nép meg vervén, ez adta most az örvendetes harangozásra az alkalmatóságot.

Az Angliai levelekben még fennáll az a' hír, hogy St. Domingó szigetén Touffaint Louvertüre meg ölettetett volna, még pedig kegyetlen halállal: és azt mondják, hogy azok lettek volna gyilkosai, a' kiket barátjainak tartott lenni.

London, Mártz. 5. d. — Itt hiteltelenséggel ismét háborus ábrázatot vettek fel a' dolgok. Igen kritikus környüállások közé jutottunk. Kéves napok alatt vagy háborunknak, vagy végű békefűgűnknek kell lenni. Az Amiens Kongressus állapotja, 's némely egyéb környüállások arra szolgáltattak Országfűszékűnknek okot, hogy nagy sietlűggel és temérdek költsűggel új hadi készűleteket tétellen, 's magát hadi lábba állítsa. Ottó polgár a' Frantzia Kűvet; maga is, nagyon megindűlnak lenni mutatja ezen változások miatt magát. — Bonaparte Jűsef valűsággal meg fordűlt Párisban, azt mondván Kornwallisnak elmenetele elűtt, hogy néhány Kűriroknak vilzfaz-érkezések elűtt kűlűmben is semmi végsű határozást nem tehetnének. Meg értvén Kornwallis a' Frantzia Ministter beszédét, azt felelte, hogy a' szerént ő is tehet Londonban egy látogatást; mellyet azonkűzben még ekkor el halasztott. Világosan kezdik szemlűlni Ministtercink, hogy a' háboru és békefűgű között való hűszfzas bizontalankodás az Anglus nemzet kereskedésének igen nagy kárára szolgál. A' nemzett nagy örvendezelűssel szemlűli, hogy a' Ministterek hathatós ha-

di készülétekhez nyúltak. Némely kikötőhelyeinkben 5, némelyekben négy, némelyekben 3 hónapi eleséggel rakattatnak meg hadakozó hajóink.

London, Mártz. 9 dikén. — Meg irván Lord Cornwallis Amiensből a' Bonaparte Josef Párisba való el utazását, egyfzersmind azt is kívánta, hogy ő is jöhesse vissza Londonba; hanem a' mi országlószékünk meg fontólván azt, hogy mely nagyon fel fognának itten indulni az ő hazajövetelén, tovább való rendelésig nem engedte meg, hogy haza jöjjon. Azonközben, ha a' Frantzia országlószék késedelmezéséből kell itélnünk, midőn azt látjuk, hogy a' fegyvernyúgvásnak ideje alatt minden kikötőhelyekben ret'entes hadi készüléteket tétet, 's magát mind Napnyúgoti mind Napkeleti Indiában fenyegetődző lábra akarja állítani; midőn nyilvánóságosan tudjuk, hogy az Első Konzúl tizenöt napok alatt elmúlhatatlanul várja St. Domingó szigetéről a' bizonyos tudósítáfsokat: nem adhatunk e' könnyen hitelt azon közönséges hírnek, hogy Minist'reink meg határozott rendelest küldötte nek Lord Cornwallishoz, hogy a' Végső-békességkötést vagy haladék nélkül viteffe tökélletésségre, vagy pedig mározen esetben bátorsággal hagyja oda Frantzia országot. Ennekfelette hiteles kéztől kézült leveleink vannak Amiensből, hogy egy hétnek le fo'yta alatt, vagy Cornwallis maga, vagy a' Végsőkötés, meg fog Londonba érkezni. Minist'reink azonközben minden esetre kézzen vannak, minden környülállásra figyelmeznék, és a' Végsőkötésnek megkészüléséig a' Frantzia kikötőhelyekből hihetöképpen egy hajót is ki nem bocsátanak, 's több e' félék

A' Parlamentomi vetélkedések is hasonló hangon kezdettek egy idő óta folyini. Némely parlamentális tagok azt kérdezték a' Minist'rektől, hogy az Anglus katonafágnak száma mennyire

szállítottatott légyen le, az ólta, hogy a' békefé-
nek előjáró tikkelyei meg erőstítettek? — „Né-
künk, *ugymond*, számos katonaságot tziükség lá-
ban tartanunk: mind tulajdon környülállásaink,
mind Európának leg ujjabb környülállásai kíván-
ják ezt tölük. Azt gondólhattuk volna, hogy
a' Frantzia Országlószék meg éri azzal, hogy az
el foglalt fok tartományokat a' maga birtokában
meg tarthatja: és egyéb eránt mértéklelesen fog-
ja viselni magát. Hanem a' Lyoni történetek
elégge meg gvözhettek bennünket, hogy az El-
ső Konzúl tsak azért akart magának egy kevés
nyugodalmat szerezni, hogy új foglalásokra tze-
lozó plánumokat tsináljon. Szemibe mondta:
egy számos nemzetnek, hogy egy ember se ta-
láltna benne, a' melly annak kormányozásá-
ra alkalmas lehetne, melyre nézve maga lett
kormányozójává. Mikor ezt a' mondat meg gon-
dolom, el irtódom: ha ezt mi tsak így el hal-
gatjuk, nem veheti e' még az Első Konzúl az ő
dicsőféltzomjuzó indúlatja, arra, hogy nékünk
is azt mondja, hogy vintsen kormányozásra al-
kalmas ember közöttünk, melyre nézve jónak ta-
lálja réánk is ki terjeszteni atyai óltalmazását. —
De továbbá —

„A' Lünevillei Kötésben, Elba szigete a' Tos-
kánai Király örökségeihez tsatóltatik: 's még is
azután Bonaparte Frantzia orszaghoz tsatólja. —
Egy más Kötés állal azt eszközli ki, hogy a' Mi-
sissippi nevü víz mellett egy darab tartomány
(Louisiana) a' Frantzia Republikának engedte-
sék, hogy onnét bőféges eledelt hordhasson St.
Domingóba, és a' több Amériikai Frantzia szige-
tekre által. Vagy tudták ezeket előre Ministe-
reink, vagy nem? Ha tudták, alatsfony békeféget
kötöttek: ha nem tudták, még fokkal hibásab-
bak, &c.

Minister *Hawkesbury* azt felelte ezekre egye-
bek között, hogy ő és ez ő Minister társai tar-

toznak ugyan azzal, hogy tselekedeteikről szá-
mot adjanak: hanem akkor, mikor el jön az ide-
je. A' jelen való körülállások nem engedik,
hogy még most az e' félékre ki botfátkozhassanak.
Annyit most is mondhat ő, hogy akarmely rosz
következései legyenek a' jelen való békességnek:
a' hadakozásnak is vannak rosz oldalai. *Leg-
alább semmit nem ártott meg próbálni, azt hogy
lehetséges legyen e' az allandó békesség.* —

Windham is beszélt; azt mondotta, hogy
ő most is olyan vélekedéssel van ezen ideig való
békesség cránt, mint ennek megkézülésekor ma-
gát ki jelentette. Részekről semmi lépés nem té-
tetődött elő felé, és tsupa bizonytalanságok között
váltak az olta örökké, 's vannak még ma is, a'
mellyről tartoznak ki magyarázni magokat a'
Ministerek. Mind két országoknak olyan állapot-
ban kellett volna ezen alkudozásoknak ideje alatt
maradni, a' milyen egy bé zárt városnak álla-
potja szokott lenni, az az, sem ki sem bé nem
kellett volna egy haját is botosítani. Pedig mely
különböző képpen történtek mindenek! Mitfo-
da formát vett fel Europa! Hát minden felé egy
Hatalmasságtól kell e' a' dolgoknak függeni?
Szomorú lenne ennek következése."

Arra az elttetre, hogy ha a' Vég-kötés tsak-
ugyan még ezen zavaros körülállások között
is megtalálna készülni; Londonban két nevezetes
bál által fogna annak oda való érkezése meg innep-
eltetni. Két Kluboknak palotáikban készülnék ezen
bálakhoz: az egyikbe mintegy 200 Forintért me-
het bé egy férjfi két dámával, a' másikba pedig va-
lami százért egy férjfi egy dámával. Még ma na-
gyon bizontalan ezen pompás báloknak a'
napja.

London Mártz, 11:dikén. — Tegnap még
egy hozzászóló Konferentziát tartottak egygyütt
Lord Hawkesbury és Frantzia Minister Onó. —
A' Napkeleti India felé már rész szerént al eye-

zett, rész szerént induláshoz készülő Britannus hajós seregnek vezérlésére Adm. *Nelson* nevezte-tett ki, a' hová a' *Medusa* nevű hajón fog el-evezni.

Frantzia Respublika.

Páris Mártz. 14-dikán. — „

Most már a' St. Domingóból érkező fontos tudósítások is érdemesek kezdenek lenni a' figyel-metességre. — A' Tengeri Minifter ilyen Telegra-fusi, Mártz. 13-dikai, Bresti tudósítást hirdette-tett ki:

„Az Első Konzúl ezekre a' pontokra kívánt vala újságokat a' Bresti Tengeri Préfektustól; 1) ször. Egészséges e' a' St. Domingói sereg? 2) ször. Mit csinál Leclerc fő vezér? 3) ször. Hogy van a' felesége? 4) ször. Hogy viseli magát Toussaint, jól e' vagy kétségesen? — A' Préfektus feleletté még azon nap, ezek voltak: — 1. A' sereg, St. Domingóig való útjában egy embert is el-nem vesztett. 2. A' fő vezér Leclerc jól viseli magát; mikor a' tudósítást onnét el indította, már jóval elő kaladott volt Cápától (a' fő vá-rostól) 3. Az Első Konzúl hűga (a' Leclerc fe-lesege) frissen van; leg kissebb változás nélkül ki állotta a' tengeri utat. 4. A' Toussaint maga-viselete még kétséges.“ —

E' vala a' leg első hivatal szerént való hiradás Párisban, a' St. Domingóba küldetett serégről.

Az óta jöttek több és bővebb tudósítások is ki ezen tárgyról a' Moniteurben. Ezek között olvastatnak — 1) ször, egy Proklámátzió, a' mellyet az Első Konzúl intézett a' St. Domingói lakosokhoz — 2) ször, egy levél, a' mellyet ugyan ő intézett Toussaint Generálhoz — 3) ször, egy levél, a' mellyet Gen. Leclerc küldött Chri-stoph fekete Generálhoz, a' mellyben Piccolet és Belair váraknak feladását kívánnyá tőlle.

Ezek a' St. Domingói tudósítások hofszabak, mint sem hogy hamarjában mind ki adhatók öket. Summásan által lehet látni belőlök, hogy a' Touffaint serege 10 fél Brigadából áll, mellyek közzül mindenikben 11 — 12 ezer ember van. Lovassainak száma 12—15 száz. Touffaint nem reméllette a' Frantzia hajós seregnek oda való érkezését három hónapoknál elébb, és ezért nagy zürzavarba jöttek előre tsinált intézetei. Capban sok ágyut, puskát, és puskaport talált Leclerc, a' mellyek Északi Amérikából gyűjtettek oda. A' St. Domingói nép apránként el oßzani kezdett honnyába. Touffaint mellől kezdenek el állani a' katonái: a' kinek iszonyu tfelekedeteivel sem gondolván Leclerc, viszsza küldötte a' fiait, &c. A' Spanyol hajók hűféges segedelemmel viseltettek a' Frantziákhoz ezen expeditzióban.

Az első Konzúl Proclámátziója a' St. Domingó béli lakosokhoz: —

„St. Domingói lakosok! akár mi eredetüek és színtüek légyetek, minyájan Frantziák, minyájan szabadok, 's az Isten és Respublika előtt egyenlök vagytok, Frantzia ország, valamint Sz. Domingo, a' faktziók prédája vala, és az ő kebele, belsö, 's határai külsö had által szagattattak. Hanem mindenek meg változtak, minden népek meg ölelték Frantzia országot, és ő velle békesféget esküdtek. A' Frantziák magok is minyájan ößsze ölekeztek, 's az egymáshoz való barátsággra, és atyafiságra meg esküdtek. Jertek ölekezsetek ößsze ti is a' Frantziákkal és elevenedjete fel Europai barátaitoknak 's atyátoßsiainak látásán. A' Kormányfzék hozzátok küldötte *Leclerc* Generálif, nagy fegyveres erővel égygyütt, azért, hogy titeket a' magatok és a' Respublika ellenfégei ellen védelmezzen. Ha így szolianak hozzátok: *Ez a' fegyveres erő arra való, hogy szabadságatoktól meg foszszon — így fe-*

Jelietek: A' Respublika meg nem fogja engedni, hogy mi attól meg fosztassunk. Gyülekezzetek a' Gen. Kapitány zászlója alá öfzsz; ő a' bőséget és békefféget vízi vízfza hozzátok: gyülekezzetek minyájan öfzsz ő körülette. A' ki el válni méréffel tőlle, az a' haza ellensége: és azt meg fogja a' Respublika haragja emészteni mint a' iáng a' ti száraz nádaitokat meg emesztli. —

„Költ Párisban, a' Kormányozószék házában, Brumaire 17-dikén, a' Respublika' 10-dik éfztendejében.

„Bonapárte, Első Konzúl.

A' Moniteur hathatós kifejezésekkel meg támadta a' Londoni írókat, azért hogy miért fokadtak olyan háborus hangon való beszédre: —

„Tíz napoktól fogva, úgy mond, minden Anglus újfágok, mintegy néki dühöfödve kiáltozzák a' háborut. A' Parlamentomban is hasonló hangon beszéllenek némely orátorok. Az Első Konzúl, úgy mondanak, nem akarja a' békefféget! A' békeffég szerző Ministerek, a' kiknek a' világ ily fokkal tartozik, Addington és Hawkesbury, meg tsalattattak! Pedig öt napok óta, ha bévehető szavu tudósítáfoknak hihetünk, minden tzikkelyek iránt meg égygyeztek az alkudozó Ministerek, és hogy alirás által még meg nem erősíthettek, nem egyéb az oka, hanem tsak egy Kurirnak késedelme. — Mit akarnak mindezek az irkalok ezen zürzavaros beszédde! Nem elég hafznosok vóltak e' Angliára nézve a' békeffégnek prélimináris tzikkelyei! — Meg kellett vólna, ezt mondjátok, a' Frantziák uradalmának a' szárazon való terjelzkedhetését gátolni! De hát miért erősítette meg nem tsak a' Király, hanem az Anglus nemzetnek örvendező kiáltása is, azon préliminárakat? Ha a' Frantziákat a' szárazon való áldozat tételekre akartátok kényszeríteni, miért nem botsátkozott Lord Grenville Minister al-

kudozásra, akkor, mikor még Szövetségeseitek meg voltak, mikor az Orosz seregek még nem hagyták volt oda a' tlatázó mezőket, 's mikor még a' Vendei gőzölgő mezők a' Frantzia fegyveres nép' egy részének dolgot adtak? Windhám Úrnak, az akkori Miniszternek, jobban kellett volna folytatni 's kormányozni a' hadat, ha bennünket még eléggé elgyengülteknek lenni nem ítélte tzeljének elérhetésére. Az Oceánuson járkáló hajós seregeteteknek Genuába ki kellett volna a' 25 ezer embereket szállítani, mikor Szövetségeseitek oda a' szárazon bé nyomultak. Miért adtátok a' világnak azt a' példa nélkül való példát, hogy Szövetségeseitek lakó városfára ágyuztatok, minekelőtte ellene hadat izentetek 's követjét haza küldöttétek volna? Remélhetitek e' ma, hogy megújíthatjátok azt a' Koalitiót, mellyet Koppenhágának ágyuztatása által 50: esztendőre megöltetek, s. t.

BCU Cluj / *Magyar Ország* / Cluj

Folytatása a' 25: dik Kurir 390: dik lapján felbe maradt H. M. Vásárhelyi botos levélnek:

De a' mi több vagynak nálunk más nemű patkányok is amazoknál sokkal kártékonyabbak, veszedelmesebbek, a' mellyek nem csak lyukakat, hanem szinte ajtókat tsinálnak örökségeinken 's ki-pótolhatatlan károkat ejtenek vagyonyainkban. Amazok anyira mennyire tisztúlnak onnét, a' hol töröket, vagy jó erős matskákat sejtenek; de hogy ezek már most, sem a' Huroktól, sem a' Kakas vagdalástól semmit nem tartanak szem látomást szaporodnak. — A' mi vidékünk a' fent említett folyó vizekkel, mint megannyi sántzokkal bé lévén kerítve, az illyen patkányok, mint ama leg első szigetben a' farkasok, a' feljebb való esztendőkben ki fogdosattak. De hogy ismét anyok támadt, mutatják sok

szereksélen történetek , a' mellyek köz: nevezetes nállunk , minthogy leg újjabb is , a' mi egy ilyen patkánnyal az éjtszaka történt. Melly így következik :

Egy Sz. pevü varga vénségére tsendessen , akarván élni pénzé tette minden ingó bingó vagyonságait , gazdasághoz , mesterséghez tartozó műszereit , és tsupa másod magával t. i. feleségével élt , és él mind e' mái napig. Egy tolvaj ki tanulván az ő környülállásait , az éjtszaka 11 óra tájban meg állta kamaráját , a' hová bé rontván , a' mit leg hasznosabbnak itélt mindent sákokra rakott. Ezzel meg nem elegendvén a' Kamara ajtón bé ment a' pitvárba , a' pitvarból a' házba a' hol az egy pár személlly nyugodott. Reá talált a' pénzes ládára , mellyben akkor is egynehány száz forintok heverték ; fel vette , és már vinni akarta. Azomban mi történik ? egy más gyújtogató patkány meg gyújt a' Tó partonn az újj temp'omhoz közel két tsomónádat. A' harangok mind a' három toronyban fére vonatnak éppen mikor két fertáj vólt tizenkettőre. — Azt szokták mondani : *minden kárban van valakinek haszna.* A' Sidónak használ hogy a' tok juhok döglenek ; mert a' börnek párját 20 xron vévén , jó nyereséget reményl. Sz. meg tartja egynehány száz forintját azzal hogy a' nád elég , és annak tüze még ama tsinos és költséges épületet is veszedelemmel fenyegeti. Ugyan is a' harangok hús lármájára fel ébred a' tsendes álmú Szépe , szokás szerént szalad az ablakra , hát megsejti hogy valami setétekk az ablak mellett a' szegelyben. Közelébb lép hozzá , hát látja hogy ember , és az ő frigy ladáját kezében tartja. — Szóllítja : *Ki vagy ? mi vagy ? feleségem gyújt gyertyát.* Ekkor a' tolvaj is le telzi a' ládat , és hogy a' *meust és tuust* el declinalhasza az ablativusig néki megy Sz. nek , öszve ölelkeznek valamint tsak lehet , a' félsztől néki bátorodott ts erősödött

vitézek. Az Afzszony sikóltozni kezd, tsihol, de ijedtében ki nem üthet; azért ő is inkább férje védelmére megy. Most már hárman a' setében derekaffan vonják az üstököt, de a' tolvajazzal vólt szerentsés hogy rövid és 'siros vólt a' haja, nem tipálzhatták kedvekre: hanem tsak ugyan észre vette a' patkány, hogy már több kettőnél, azért mind tsak a' lyuk felé sietett. Ki is verekedett nagy nehezen a' pitvarba, és ott a' le tett késre találván, jól bé vágta a' gazda keze szárát, és úgy nyitott útát magának a' lyukon való ki szaladásra, de ijedtében ott hagyta még ásóját is, a' mellyet ő kétség kívül többé magáénak nem esmer. — Ő hát szerentsésebb vólt, mint a' feljebb való elztedőben az a' tolvaj, a' ki a' midőn a' padlásonn a' szalonnákat vállogatná 's le felé adogatná: a' pitvarból fel szolgáló lyukon le esett, és jobb lába trombitövön ki törvén, magát, és tzimboráit törbe ejtette.

Elég az hozzá, hogy mind ezekből az a' Tudomány, hogy a' kinek féltő kintse van, és kevesed magával lakik a' belső ajtókat is bé zárja. A' gazda 100 szemü légyen, ha felével alszik felével vigyázzon: mert nem tudja hányadik vigyázáskor jó el a' tolvaj házának meg ásására. És az ilyen patkányok ellen nem az ársenikumot, hanem a' tormentumot, vagy ehez hasonló medikamentumot kélfzen tartsa.

Minthogy Sz. Pál a' Részegeseket egy Klassisba teszi a' tolvajokkal és gyilkosokkal, ezekkel az emberi társfág' pufztító patkányjaival amaz ő fekete katalogusában; tehát imhol vagy on eről is egy kis rövid és harmadnapos anekdota. -- Valami háji báji részeges bába (a' minthogy körülöttünk ritka is a' bor nem ifza) ezt azt Orvosságot találta a' gyermekágyas afzszonyoknak,

hogy ilyenkor az ital félével, u. m. jó borral, erős pálinkával táplálgassák magokat. Ez a praescriptio olly közönséges már most a' mi paraszt-alszonyaink között, hogy a' várt napra a' leg szegényebb várandós is, szerez egy'skét itz-tze jó féle égett bort; és azt fejéhez közel té-vén, az erősödés reménysége alatt, pityizál. Igy tselekedett közelébb egy gyenge és az erős ital-kához még nem igen szokott Alszonyka, a' ki a' sok: *igyál fiam, igyál fiam*, szavakra fel hür-pölgetett egy itz-tze pálinkát, és úgy eltikkadt be-lé, hogy talám még a' más világon sem józando-dott ki. Én hát (noha Doktor nem vagyok) az ilyen betegeknek herba theát, vagy más tisztító, hivesítő, nem pedig gyujtó szereket ta-nátsolnék.

Az oltalmazó himlőnek városunkba való bé hozását, 's oltogatását, fent is említett érdemes Barátom (Tiszt. B. P. Ur) olvasván az Ujjlágítóknak és Doktor Sándorfi József, 's Nagy Sámuel Uraknak a' himlőről való Jegyzéseiket, proclá-mátzióikat, nagyon szívére vette: és hogy netsak a' lelkiekről gondoskodjon hivatala szerént, sőt a' mi talám még érdekessébb vala, a' maga két ártatlan fiatskájáról is atyai szerete szerént, most midőn nállunk még a' nagyobb gyermekek is himlő miatt szélére halni kezdettek, nem nyu-godott addig, míg az oltalmazó himlőnek bé ól-tását városunkba bé nem hozta.

Ugyan is T. Vármegyénknek érd. Doktora, és Seb orvos, ezen himlő oltásnak meg tanulá-sára, és a' leg jobb féle matériának meghozására kéfzen ajánlván magokat, lovait. 's kotsiját né-kiek által engedte, 's őket oda a' hova illet, a' leg nagyobb télben Januarius vége felé el küldöt-te. Kik is 10 napok múlva, téljokat ei érve sze-rentséssen meg érkezvén, kutsinyeit azonnal bé-oltatta Melly előlszőr történt nállunk, a' kö-zelebb múlt hónapnak Februariusnak 2 dikjoapján.

Ezt tselekedték azután a' Tek. Tiszt. urak, a' több Tiszt. Prédikátorok, hogy a' köz népnek ebben is jó példát adjanak. Sőt egymás után két vasárnapokon mindenik Templomban hathatósan szívére kötötték a' népnek ezen Isteni ajándéknak használását. — A' köznép kezdett is a' sok szóra hajolni, kivált minekutánna a' Méltóságos Uralágnak köztünk lakó derék Tisztjei azt tselekedték, hogy ez a' himlő ingyen óltasson polgár társainknak gyermekeikbe. Mellynél fogva már csak ez ideig, az az 30 napoktól fogva körül belől 300 és egynéhány gyermekekbe óltatott bé az óltalmazó himlő; kik is mindnyájan élnek, és örülnek szüleik, hogy gyermekeiket a' félszegfégtől, a' természeti himlőnek kintjaitól, és talám annak halálos mérgétől is megmentették, a' midőn az engedetlen szülék máig is temetik himlős gyermekeiket.

Köszönjük az újfágiróknak és Hazánk Erd. Ifjui Doktorainak, Szújkó, Sándorfi, Nagy, Váradí, Kováts, Bene Uraknak, a' kik a' többek között ezt az áldott elközt velük irásuk által meg esmértették. Köszönjük a' hathatatlan Jennernek, ennek talallójának, de kivált küszönjük az Isteni kegyelmes gondviselésnek, hogy éppen olyan idő pontban tett minket Atyákká a' mellyben élhetünk ezzel az Isteni ajándékkal gyermekeink boldogságára.

A' Többes Izámban szóllok, mert én is bé óltattam gyermekeimet; és valamint alatta, úgy utánna minnyájan frissek és egéllégesek.

(Végezete következik.)

Gömör Vármegyéből, Martius 1-eső napján.

Méltóságos Szányi Ferencz Rósnayói Püspök Úr, Megyénkben, tegnapi napon be jött; a' ki nek; is Fő Pásztori Székében lett iktatása, s Instellatioja ekképen történt:

A' Tekintetes Rósnýói Káptalan , tisztelt Méltóságos Püspök Úr eljövételének napját megtudván , azt ezen Nemes Megye Ord. Vice-Ispánnyának , Tekint. Királyi Tanácsos Szathmáry Király Miklos Urnak megírta ; 's Kánonok Társát Fő Tiszt. Boldogházi Kiss Antal Urat eleibe küldötte.

Azon fényes készültségeknek tétélekre 's tiszteletadásra , a' mellyekkel kellett , 's kívánta volna e' Nemes Megye Fő lelki Pásztorát el fogadni , kevés vólt az idő. — A' mennyiben még is lehetett , igyekezett tselekedettel meg bizonyítani , melly szíves hajlandósággal viseltessen még eddig csak híreből esmért Méltóságos Püspök Urhoz. A' kinek is eleiben , Tisztelt Vice-Ispány Úr , nevezetesebb számból álló Deputatiót küldött. — A' ki küldettek be várták Tornallyán 's itt azoknak egyik tagja , 's több Nemes Megyének Fő Tábla-Birája Boldogházy Kiss Károly Ur , édes Hazánknak születte nyelvén , a' Méltóságos Püspök Urat , e' Nemes Megye nevével meg köszöntötte.

El fogadta azt , szép magyarsággal , illendő háláadással , 's önnön Személyének ajánlásával a' kegyes Püspök ; és a' Deputatusok , 's más Uraságok által kisírtetvén , folytatta úttját.

Pelsüzcönn , a' hol Megyénk közgyülekezé-
tének háza vagon , meg állapodott , és itt felül tisztelt Vice Ispányunk a' Fő Rendekkel egyetemben , ékes , 's Hazánk nyelvén mondott beszédjével tett köszöntést : a' mellyet is kegyes és jó szívűségének különös ki nyilatkoztatásával köszönt meg , és minekutánna a' Vármegye kápolnájában , az Isteni szolgálatot egy kis Misének elmondásával végezte , Berzété felé indult.

Jegyzés. Ezen dolognak körülállásosabb leírását reményljük , hogy meg nyerjük , 's akkor Erd. Olvasóinkal is közleni el nem méltatyuk.

*A Cs. és Kir. Bécsi minden némű lakatos mives
Tárról való háromszori Tüdosítás.*

Az úgy nevezett *Neumarkton*, a' klaftrom átzában, az 1119 szám alatt lévő *Porcellan* áros házában, az 1795 ik esztendőnek *Auguftus* hónapjában fel állitatott lakatos miveknek magazinu-mát, avagy tárát. Ő Cs. és Kir. Felsége 1798 ik esztendőben, *Mártius* 6-ik napján költ kegyelmes udvari decretuma által is jóvá hagyni méltóztott,

Az ezen Tárhoz közös Társaság, Ő Felségének azon különös kegyelmessége által fel serkentetvén, tartozó köteleffégének esmérí az Erd. Publicumnak azt tudtára adni, hogy mindenféle lakatos mivekkel, vas kályhákkal, *Belgiomi* főző vas kementzéekkel, és ama híres *Haestöl* találattott, fát kéméllő főző alkotmánnyal kinek kinek szolgálhat; hogy ezeknek a' kézmíveknek lehető's minden alkudozás nélkül való árrok meg van határozva; következésképen, azoknak felettébb való árroktól senki sem tarthat. — Egyfzersmind arra kötelezi ezen lakatos kézmívek Társájához közös Társaság önnön magát, hogy azon bizodalomra és jó tettzésre, a' mellyet mind az ide való, mind a' külföldi Publikumtól nyerni szerentséje vólt, ennekutánna is igyekezni fog magát méltónak tenni, s mindenkor szép, jó, eröss, és tartós lakatos mivekkel szolgálni igyekszik az Erd. Publicumnak.

Ennekfelette, minden ithoni és külföldi uraknak parantsolatjokra kélz ezen Társaság olly lakatos miveket készitetni, a' minémű kívántatni fog, a' melly végre teendő rendezéseket hozzájok ekként utasítani méltóztallanak: *An die Kaiserl. Königl. privilegirte Schlosser • Waaren • Niederlage in Wien.*

Egy fél árkus Tóldalekkel.